

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Zel de jertfire.

Zilele trecute și-a făcut cursul prin presa magiară o știre care merită să fie relevantă și analizată.

Se scria anume, că în comunele aparținătoare districtului de dincolo de Tisa al bisericii evanghelice reformate, starea învățământului poporal e atât de slabă și de neglesă, încât comunele, ca susținătoare de școle, sunt decise a preda toate școlile în administrația statului, fiind-că nu le mai pot susține și fiind-că peste tot biserica evanghelică reformată din părțile acelea e atât de săracă, încât nu poate să mai ridice unde se cere școle corespunzătoare confesionale, și nu mai poate să plătească nici învățătorii ce-i are acum și cari și de altcum nu sunt prea splendid dotați.

Mișcarea în direcția aceasta a ajuns până acolo, că tratările cu guvernul, pentru primirea școlilor acum confesionale, în rëndul școlilor de stat și în administrația statului, sunt aproape terminate, și încă în mod favorabil pentru comune, pentru-că guvernul s'a declarat gata a le statifica, cu totă opunerea conventului, superioritatea bisericească-scolară evanghelică reformată.

Dacă știrea se va adevăra, — și nu tragem la îndoială, că nu s'ar pute adevăra, — avem o eclatantă dovadă, că poporul magiar, care aparține bisericii evanghelice reformate din districtul de dincolo de Tisa, îi lipsesc zelul de jertfire pentru biserica și școla sa confesională și dorește să scape de sarcina această apăsătoare, cedându-o statului, care să facă apoi față speșelor începate cu învățământul poporal de pe acolo din banii statului, adunați dela toate confesiunile și națiunile țerii.

Dar' dorința de a se vedea scăpați Magiarii aparținători la confesiunea numită, nu numai de greumântul susținerii de școle confesionale, ci preste tot de spese bisericești-scolare, de acoperirea trebuințelor deci, cari li privesc exclusiv numai pe ei, se manifestă în timpul din urmă și pe altă cale. S'a început anume o luptă de condee în

o parte a presei magiare pentru executarea §-lui 3 din art. de lege XX al anului 1848, în care se cuprind următoarele dispozițiuni:

— „Tote trebuințele bisericești și școlare ale tuturor confesiunilor recunoscută din partea legii, au să fie acoperite din budgetul statului; ear' cu privire la aplicarea detaliată a principiului acestuia ministerul are să prezenteze proximei diete un proiect de lege amănunțit, ascultând întâiu confesiunile respective“.

Intr'adevăr, legea există, și în lege există dispoziția de a se acoperi toate trebuințele bisericești-scolare ale tuturor confesiunilor din țară din banii statului, adică din banii tuturor; dar' că până acuma dispoziția aceasta a rămas literă mōrtă, este a se atribui împrejurării, că guvernele magiare cari s'au succedat au avut bune motive de a nu lua ele inițiativa pentru executarea acestui § din lege, — despre care au trebuit să aibă cunoștință, — ear' confesiunile încă au avut bune motive de a nu-i solicita executarea; și așa a rămas, ca cei de astăzi să se certe, dacă e de lipsă ori nu executarea numitului paragraf de lege?

Pentru-că e ceartă formală între ziarele puse sub conducerea politică a protestanților magiari și între cele ce stau în serviciul clericalilor. Pe când cele dintăiu cer cu insistență executarea paragrafului, sub pretext, că de altcum se prăbușese biserica lor sub greutatea sarcinilor ce trebuie să le supōrte, aceste din urmă sunt în contra executării, temându-se, ca într'un eventual cas de executare guvernul nu cumva să pună mâna pe toate averile bisericii catolice, cari cum se știe, reprezintă o avere aproape fabuloasă.

Ajungând treba acolo, ca executarea paragrafului să se facă, și trebuințele tuturor confesiunilor din țară să se acopere din budgetul statului, și întrebată fiind și confesiunea noastră în privința această, așa după-cum prescrie legea din întrebare însași, — natural că și noi ne-am declara pentru executare, fiind-că și pentru credințioșii bisericii noastre e sarcină destul de sim-

țitoare susținerea bisericii și a școlei confesionale; dar' am declara totodată, că ajutorul statului pentru acoperirea trebuințelor noastre îl putem primi numai sub condițiunea de a ne rămâne neatinșă, neștirbită, în întregă ei estensiune de astăzi autonomia noastră bisericească, pe care nu suntem dispuși a o jertfi pentru nici un preț din lume. Dacă nu ni-s'ar da ajutorul sub această condițiune, mai bucuros am renunța la el, pentru-că poporul nostru nu-i lipsește aceea ce lipsește, cum se vede, poporului magiar, zelul de jertfire pentru biserica și școla, și așa ne vom acoperi noi singuri și mai departe trebuințele noastre bisericești-scolare, cum le-am acoperit atâtea veacuri în trecut, întră împrejurări și mai nefaste de cum sunt acelea întră cari trăim astăzi.

Dar' suntem siguri că executarea paragrafului nu se va face, fiind-că și astăzi guvernul are destule motive de a nu-l executa, ear' confesiunile au destule motive de a nu cere să fie executat. Tot ce se va alege din campania gazetărească purtată în presa magiară în jurul chestiei, va fi urcarea dotațiunii din budgetul statului pe seama bisericii protestante, care și acuma privesc, dintră toate confesiunile, dotațiunea cea mai mare. Și eată că scopul s'a ajuns.

Fără a fi avut intențiunea să luăm poziție, fie pentru, fie contra, în chestia sulevată, — am voit să scōtem la ivelă și să prezentăm în lumină cuvenită numai însușirea caracteristică a elementului magiar din patria comună, de a nu jertfi nici pentru ceea ce i este și trebuie să fie și lui mai scump, pentru biserica sa, ci de a cere, ca și trebuințele acestea să i-le acopere statul, — va să zică să i-le plătească și celelalte confesiuni și națiuni conlocuitoare; ear' din cele espuse lucrul acesta apare destul de evident.

Cu cât mai nobilă e atunci însușirea poporului român, care pentru biserica își dă și cămașa dacă trebuie! De aceea l-a conservat Dumnezeu atâta bunătate de vreme și l' va lăsa să trăiască în veci.

Să întărim deci și să nobilităm tot mai mult în poporul nostru această frumoasă însușire, zelul de jertfire pentru biserica și școla, făcându-l să înțelegă, că în aceste două instituțiuni naționale ne este depusă viața noastră națională, în ele ne avem închis trecutul și viitorul!

Procesul din Sofia.

Mercuri s'a terminat procesul intentat lui Sarafoff și conșoților sei. Și s'a terminat cu achitarea unanimă a tuturor acușătorilor.

Acușatii au negat ori-ce complicitate în actele de omor săvârșite pe stradele din București, ear' martorii ascultați n'au făcut fașiuni agravante. Cu toate acestea acușarea a fost susținută, și procurorul Verbanoff a pronunțat un requisitoriu energetic, cerând aspra pedepsire a celor patru acușatii (Sarafoff, Covaceff, Stoianoff și Trolleff) pentru complicitatea dovedită în asasinarea lui Fitovski, crimă de drept comun, ear' nu de drept politic, cum a fost clasificată la București.

Substitutul Fitov luând cuvântul a adus dovești de vinovăția acușătorilor și a cerut o osândă aspră, care să servescă de exemplu membrilor din comitetul macedonean.

Apărătorii Genadiev și Marinov au căutat să dovedescă nețemeinicia acușării și au făcut apel la jurați să aducă verdict de achitare, în interesul Macedonenilor, al căror comitet vrea eliberare, ear' nu asasinare politică. Procurorul în replica sa cere pedepsirea acușătorilor. Jurații se retrag pentru a se consulta, și în curând își comunică verdictul, care sună astfel: achitare pentru toți acușatii cu unanimitate de voturi. Lumea de pe stradă a primit cu mare însuflețire verdictul dat.

Ziarele magiare, din cari scōtem știrea, sunt de părerea, că susținerea acusei din partea reprezentantului puterii de stat a fost numai aparentă; pentru-că guvernul bulgar se temea de opiniunea publică din Bulgaria favorabilă acușătorilor și nu voia să-i provoce mânia. Cu totă achitarea însă chestia încă nu e terminată, și se vor mai schimba multe note diplomatice până se va da o esplicare potrivită acestui verdict demonstrativ de achitare.

FOIȘORA

Impărătesa Victoria.

Cum se știe, soția împăratului Frideric al Germaniei, după lungi ani de văduvie zilele acestea a urmat și dînsa soțului ei, pe care atâta de mult l'a iubit. Ceea ce în cercurile domnitoare e raritate, și mai ales era raritate mare până în timpurile de curând trecute, căsătoria prințesei Vichi a fost adevărată căsătorie de amor. Prima cunoștință cu prințul Frideric o făcuse în Iunie 1855. Prințul Frideric, pe atunci în etate de 24 ani, în călătoria sa prin Anglia a făcut vizită părechei regale engleze la Balmoral în Scoția. Tinerul prinț a îndrăgit pe prințesa Vichi deja de la prima vedere. Și-a tănuit însă amorul și în Iulie reîntorcându-se a casă a cerut învoirea părinților. Având învoirea acestora, în tōmna aceluiași an a făcut de nou vizită părechei regale engleze, cu scop de a declara prințesei amor și a-i cere mâna. Cu ocaziunea unei excursiuni, la care în 29 Septembrie plecaseră numai singuri: regina, soțul ei și tinerii, prințul zăbind pe vîrf

unei stînci un siminic, l'a rupt și l'a îmbiat prințesei, destăinuindu-i totodată amorul și dorința de a-i cere mâna. Un „da” și primul sărut a sigilat dragostea duor inimii tinere, care dragoste, neschimbată a rămas până la mormânt. În 25 Ianuarie 1858 a urmat apoi cununia.

Pe cât de fericită li-a fost viața familiară, pe atât de mult a avut tinera soție a prințului de coronă, „englezăica”, să sufere din cauza răcelei, neîncrederei și chiar șicanelor cu cari îi otrăvia viața deosebi Bismarck. Omul de fer, care afară de bătrânul împărat Vilhelm I. nu respecta pe nimenea, se temea de influința „englezăice”, și de aceea nu alegea nici de-cum mijlocele prin cari să o țină departe de politică. O acușarea chiar, că tînde să mîne pe soțul ei în apele politice engleze, contrară și periculoasă intereselor Germaniei. Chiar și pe educația fiilor ei pusese mâna sa de fer cancelarului.

De altcum despre nedreptatea ce a făcut-o acestei femei de rară nobleță și bunătate, s'a convins în urmă chiar și Bismarck, — după ce fusese dat la o parte prin energicul Vilhelm II. Unui intim al său, în tusculanul de la Friedrichsruhe se exprimase odată asupra împărătesei Victoria în următoarele:

— În femeia această era curagiul și spiritul de mărime al țarvinei Ecaterina II., împreunat însă cu toate virtuțile femeesci. S'a născut să domniască, și dacă ar fi rămas mai mult pe tron ar fi domnit într'adevăr, așa însă, ca lumea să atribute soțului ei toate faptele mari ale ei. Geniu în a demanda, geniu însă și în a-și ști supune voința ei de fer bărbatului aceluia, pe care atât de fervent l'a iubit și pentru care atât de mult a trebuit să sufere.

Acastă justă apreciere și recunoșcere a înaltelor ei calități venise însă prea târziu din partea lui Bismarck.

Lung șir de ani cancelarul Bismarck a luptat contra „străineii” și chiar și în presă își da de gol ura față de ea; la inspirația lui semioficiōsele purtau adevărat războiu contra ei și n'o mai slăbiau din Madame Romantica, la care epitet își luaseră îndemn de la înclinațiunile artistice ale prințesei. Nu numai, dar' mai târziu, când părechei moștenitoare i-s'au născut copii, Bismarck s'a ingerat chiar și în viața familiară a moștenitorului, isbutind să convingă pe bătrânul Vilhelm, că ar fi o mare nenorocire, dacă copiii prințari ar fi educați în spirit liberal englez. În chipul acesta a ajuns, ca educația lui Vilhelm, a împăratului de acum, să fie

concreșută unui căpitan, vestit pentru grobianitățile lui. Omul acesta prin anii nouăzeci comisesse astfel de lucruri, pentru cari a ajuns în temniță și de acolo trimitea lui Vilhelm II. scrisori de rugăminte, ca luând în considerare ce i-a fost el lui, să-l agrățeze. Împăratul însă a zis la aceste scrisori numai următoarele:

— Numai așa ași pute să fiu cu milă față de el, dacă uit, că mi-a otrăvit copilăria.

Și n'adevăr, tractamentul de care avea parte fiitorul moștenitoriu era de așa, în cât Victoria într'o zi a intrat în biroul împăratului și acolo în prezența împăratului a zis lui Bismarck următoarele:

— Că m'ai despoiat de ori-ce influință și chiar și inima soțului meu ai voit să o înstrăinezi de cătră mine, erte-ți-le Dumnezeu acestea. Dar' ca și prin copiii mei să-mi amăresci zilele, nu-ți voi permite odată cu capul. Dacă nu vei lua numai de cât dispozițiuni, ca acel căleu să fie retrimis la regiment, să știi că încă azi voi părăsi Berlinul și voi merge a casă în Anglia, unde se vor afla dōr' totuși apărători ai drepturilor mele de mamă. (Va urma).

„Asociațiunea“ la Mercurea.

— 13 August n.

Duminecă, 11 August st. n., a fost zi de adevărată sărbătoare pentru Românii din Mercurea și jur.

Membrii acestui despărțământ și sprinjitorii *Asociațiunii* și-au ținut prima adunare generală în opidul *Mercurea*.

Interesul cel viu, de care sunt conduși acești membri, desinteresarea, dorul și râvna spre înaintare și propășire culturală a poporului, ne esplică participarea în număr așa de mare a poporului și a inteligenții la această sărbătoare.

Cărturariul cu țeranul au alergat aici; ca împreună să se sfătuescă, ca împreună să lucre la marea și frumoasă problemă a celei mai nobile instituțiuni culturale ce o au românii din Ardeal și Ungaria, la opera *Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român*.

Cercetarea acésta numărósă este cea mai vie dovadă, că poporul acestui despărțământ, dornic de cultură și înaintare, deja de mult a înțeles misiunea *Asociațiunii* și că ideia înființării acestui despărțământ a fost binevenită.

La 8 ore dimineața s'a început serviciul divin, care s'a ținut în spațioasă și frumoasă biserică din localitate.

A oficiat P. O. D. protopresbiter al tractului și director al despărțământului, I. Droc, asistat de mai mulți preoți. Răspunsurile liturgice le-a executat corul unui grup de teologi din Sibiu. Evlavia și sublimitatea intrupate în liturgia artistului nostru G. Dima te ridică în stere ideale și-ți stîrnesc sentimente de adevărată religiositate.

La finea liturghiei protopresbiterul Ioan Droc rostese predica ocașională și invită totodată publicul la ședința.

După orele 11 se deschide ședința în biserică, care deși e foarte spațioasă, era ticsită de lume.

Președintele despărțământului, încungiurat de membrii comitetului, prin o cuvântare avântată și plină de entuziasm deschide ședința. Iată firul vorbirii: Dorul de înaintare și progres a inspirat sentimente nobile, a desvoltat idei mărețe și acestea au luat trup prin bărbați destoinici și devotați poporului. În tendințele și scopul pe care-l urmăresce *Asociațiunea* se reasumă aceste idei și sentimente. Cultura femeii române, care are să fie fundamentul culturii noastre naționale, prin înființarea școlii *Asociațiunii* din Sibiu deja a început a-și aduce rodele sale binecuvântate. Prin înființarea acestei școlii *Asociațiunea* a ridicat o piatră la edificiul nostru cultural, să nu zic piatră unghiulară. Mai pe urmă salută pe cei prezenți și i rogă a urma cu atențiune decursul adunării. Președintele a fost răsplătit cu puternice „să trăiască“.

Imediat se procede la celelalte puncte din program, dintre cari voiu remarca activitatea cea bogată a comisiunii esmisă spre a câștiga noi membri și a încasa taxele dela membrii cei vechi. Suma taxelor încassate aud că e foarte frumoasă.

Urmăză disertantul, zelosul și harnicul învățător din Mercurea Nic. Simulescu, care în un limbaj popular dă cetire instructivei teme despre *stat*. În termeni înțeleși și preciși arată cum s'a înființat statul, drumul care l'a parcurs până azi, precum și forma la care s'a desvoltat.

Disertațiunea ascultată cu multă atențiune a fost acoperită cu aplause.

În fine se aleg doi membri spre a reprezenta desp. *Mercurea* la adunarea generală, care se va ține la 21 Septembe în Sibiu și cu acésta președintele mulțămînd publicului pentru interesul ce la arătat față de *Asociațiune*, declară adunarea generală de încheiată. Timpul era deja înaintat.

Ne-am adunat la hotel spre a participa la banchet, la care erau peste 60 persoane. Toastele n'au lipsit. A vorbit d-nul protopresbiter și președinte al desp. I. Droc, Dr. I. Mihu, medic în Poiana, Romul Pop paroch în Gârbova, Dobrotă paroch în Poiana, Călnicean teol., Dr. A. Albu adv. în loc, I. Oțoiu teol. abs., Măcelar Ales. abs. de academia agronomică din M.-Ovár.

Ca sărbătorea să fie completă în toate formele ei și ca Mercureni și cei din jur să se manifesteze în mod demn și impunător

față de cei străini de naționalitatea lor, s'a dat și un concert.

La 8 ore seara curgea publicul de pe stradele *Mercurei* spre hotel ca și când știa că sala cea mare o să devină în curînd prea mică. Urcă bina tinerii concertanți și atențiunea tuturor a captivată. Programul se începe cu „*Lăudați*“ a lui G. Dima. Aplausele frenetice la cântările executate cu sentiment și precisiune nu mai voiau să încete. Cântările au trebuit să fie repetate. Încheierea concertului o formeză „*Cisla*“.

O mică pauză și arcușul cu măiestrie purtat ne chiamă, să începem cu *Hora* și să sfîrșim cu *Sërba*. (Și să tropotiți „osărdăs“-ul! Red.)

Eram adecă în joc. O pleiadă de tineri și un buchet de drăgălașe coconițe sunt osărdiți să danseze în sala într'adevăr prea mică. Veselia și voia bună era întipărită pe toate fețele și dacă șireata Auroră nu ne-ar fi deschis ușile și ferestrele, pôte că mai continuam.

Din jur.

„Astra“ la Cohalm.

— 9 August n.

— „Neștersă va rămâne în inimile noastre a celor adunați aici acésta zi, și memorabilă va fi ea în istoria desvoltării culturale a acestui despărțământ“.

Astfelu părintele Ioan Bercan din *Mercheașa*, nou alesul vicepreședinte al despărțământului XXVII al „*Astrei*“, glorifică în cuvîntul său de încheiere, ziua de 4 August n. în care s'a ținut în Cohalm adunarea generală cercuală.

Și când mă gândesc, câte momente înălțătoare, — cari pot sădă mândrie națională în inima fie-cărui Român, cari ne îndreptățesc a șera cea-ce până acum nici visa nu ne era ertat în despărțământul nostru — ne-a oferit nouă acea zi, atunci trebuie să-i dăm dreptate părintelui Bercan.

Inchipuiți-Ve aproape întreaga preoțime a tractului îmbrăcată în uniformă (efectul cercularii Excelenței Sale) care atât de mult ne ridică în ochii străinilor, împreună cu o frumoasă cétă de învățători, apoi inteligența de totă sêma, de care avem prin tract, împreună cu mult popor din loc și jur, — toți acestia îndreptându-se spre locul adunării, pavilionul hotelului „*Soare*“, și grupându-se aicea într'un pitoresc tablou, din care — se înțelege — dómnele preotese și învățătoarese n'au lipsit.

Pentru alt centru pôte să fie un lucru de mai puțină importanță, pentru Cohalm e însă curat eveniment. Și cum nu, când până bine de curînd și „*la o bere*“ intruniai cu greu mai mulți inteligenți; nici de cum nu i-ai fi vădut întruniți în chestiuni culturale-naționale. Și acum de unde de-odată atâta interes pentru *Asociațiune*?

Unii *invinuesc* pentru acésta pe părintele Bercan din *Mercheașa*, care „*cu vreme și fără vreme*“ pledează pentru cauza *Asociațiunii*. Alții țin că și preoțimea a început să fie mai conșcie de adevărata ei misiune și ar fi hotărîtă a-și pune toate puterile de cari dispune, pentru a exploata în favorul nostru singurul teren ce ni-a mai rămas, cel cultural-economic.

Fie una, fie alta, numai bine să fie și unire frățească să fie și în viitoriu. Și acum ca un raportor conșcencios, să-mi dați voie a vă raporta fidel despre cele întâmplate în Cohalm în ziua de 4 August n.

La 2 ore p. m. în pavilionul dela hotel „*Soare*“, înșesat de dómne, preoți, învățători, studenți univ., teologi, gimnasiști și popor, — părintele din Mateiaș, Ioan Brotea, deschide ședința prin o frumoasă și bine alcătuită cuvîntare. Spune ce importanță are *Asociațiunea* pentru poporul nostru și ce rezultate minunate s'ar puté obținé, dacă tot ce e român s'ar interesa și ar ajuta după a sa putere acest nobil focular de cultură. Revine apoi la despărțământul nostru și constată frumosul avînt ce acesta a luat în timpul din urmă și salută frumoșă cunună adunată aci în numele culturii românești.

Se intră în ordinea de zi. Notarul ceteșce raportul general, cassariul rațiociniul și bibliotecariul raportul său, cari toate se predau unei comisiuni censorătoare. Acésta apoi la rîndul său își presintă referada, în care propune a se da comitetului absolutoriu, pe lângă votare de mulțămîntă. Adunarea primesce.

Vine un punct mai interesant: Alegearea comisiunii pentru înscrierea de membri noi și încassarea taxelor!

Acum e acum! Să vedem, stăm pe loc, dăm îndărăt, sau înainte? Mai încapă îndolia? Numai înainte pôte fi parola noastră. Preste 30 de membri ordinari și mai mult ca 20 ajutători ni-a cetit comisia! Și e de remarcă că cea mai mare parte a membrilor ajutători, — e *din popor*. De bine să ne fie! Eri mai nici nu visam de membri la despărțământ, și azi? . . . Azi o întreagă armată. De aceea îmi vine să zic, că de s'ar interesa toți Românii *cum trebuie de Asociațiune*, în scurt timp ar trebui să ne mirăm de efectele ce s'ar produce. — Dar' să revin la obiect!

Urmăză în firul programei un alt punct frumos: Distribuirea stipendiului de 20 cor., unui învățăcel meseriaș. Chiamat fiind învățăcelul 'nainte mesei presidiului, i-se imanuează paralele zicîndu-i-se: „*întrebuințeză bine banii adunați din sudbrea românească și să binecuvîntezi totdeuna pe aceia din dărnicia cărora s'au adunat!*“

Acésta a făcut o bună impresie asupra poporului și sunt sigur că până la anul își va avé efectul său! După cât am putut afla, la anul se vor distribui 3—4 stipendii între învățăcelii meseriași. Vivat secuens!

Ceteșce apoi părintele *Repede* din Homorod instructiva sa disertație „*Despre păstrare*“ și în urmă se aleg 2 reprezentanți ai despărțământului la adunarea generală a „*Astrei*“, în persóna Dlor Ioan Bercan preot și Ioan Buzea oficial.

Intré numeroșele concluse, toate luate în scopul de-a promova interesele despărțământului, de bună sêmă cel mai remarcabil e acela, prin care comitetul este însărcinat a iniția *prelegeri populare în comunele de pe teritoriul despărțământului*, din economie, din igienă, din drept etc., toate ținute în stil popular și adecuate împrejurărilor locale, ear' despre rezultat să raporteze adunării generale proxime. — Forțe nimerite ideia! Poporul numai cu apeluri nu-l câștigă! Neîncreșătoriu fiind el dela fire, nu prea se îndesă să vie el la tine. De aceea mergi tu la el! Arată-i dragoste și pricepere cătră tot ce se ține de el. Dă-i sfaturi bune și imbie-i ajutoriul tîu. Și dacă acésta vei face cu deosebire ca comitet al despărțământului, — fii sigur că te va asculta și ți va da tot ce vei cere dela dînsul. Așa și numai așa vei puté câștiga poporul pentru *Asociațiune*. Așa și numai așa vei puté pregăti terenul pentru înființarea de *agenturi comunale* de cari și așa numai 2 sunt în întreg despărțământul: în Cohalm și *Mercheașa*.

Exhauriat fiind programul, se ridică nou-alesul vicepreșed nte, parochul din *Mercheașa*, Ioan Bercan, și prin un avîntat discurs încheie ședința. Fiindu-mi pus la dispoziție, cu voia Dvoastră îl public.

(Va urma.)

Dela sate.

Potop în Crisbav.

În 20 Iulie (ziua sf. Ilie) dimineața în zori și după amiază pe la 5 ore o ploie torrențială s'a descărcat asupra comunei Crisbav și împrejurime, ear' Duminecă în 22 Iulie v. pe la 3 $\frac{1}{2}$ ore o furtună gróznică cu tunete și trăsnete a fost earăși asupra sus numitei comune. Apele într'u atâta au crescut încât au inundat totul de prin împrejurime. Șurile aflătoare în apropierea văilor au fost umplute cu apă așa încât ómenii sunt siliți a-și scóte fînel și bucatele adunate pentru a le usa de nou. Apa a dus și mai multe edificii mai mici precum graduri și cotețe de porci. Păstorii vîdînd furtuna au grăbit cu vitele spre casă și trecînd prin apă, curentul a dus cu sine cam 20 porci. Au fost stricate și multe poduri.

Toate acestea au produs o mare spaimă în popor. Dar' mai mult ne-a înfiorat în fine un tunet gróznic cu trăsnet, carele s'a lăsat asupra sf. biserici române gr.-or. din loc. Trăsnetul a lovit tocmai la rădcina sf. cruci de pe turn și prin ferestra turnului a pătruns în interiorul turnului, tocmai când clopotarul Achim Rujan cu un nepot al său trăgeau clopotele. Curentul electric s'a coborît apoi pe zidul turnului în jos și pe dinaintea uși sf. biserici (pe afară) a intrat în pămînt stricînd podela total. Turnul a fost stricat total,

figla totă a fost scuturată și trântită jos cu o așa forță, încât a fost infiptă în pămînt. Cei patru păreți ai turnului au fost găuriți în vre-o 6 locuri, ear' un colț al turnului crepat de sus până jos. Fiind turnul solid, din norocire n'a fost răsturnat, asemenea și cele 3 clopote au rămas neatînse. O aripă a uși sf. biserici asemenea a fost făcută în mii bucăți. Paguba cauzată asupra sf. biserici se urcă la 3000 cor.

Din norocire, cei 2 ómeni, clopotariul Achim Rujan și nepotul său George Rujan, cari trăgiau clopotele, au ramas în viață. George Rujan s'a ales numai cu o scutură gróznică, și auzul i-s'a îngreniat puțin, dar' Achim Rujan a pățit mai rău. Fiind el răzimat de zidul turnului pe când trăgeau clopotele, a fost cuprins de curent și desbrăcat total, cămașa și pantalonii rupți în bucăți, ear' cismele din picioare rupte în mici óucățele și aduse din turn până jos în tinda st. biserici. Pe trup se vîd numai 2 arsături cât palma unui om, și călcăiul stîng a fost vulnerat puțin.

Medicul adus îndată ne-a asigurat că ambii vor rămâne în viață fără defecte corporale.

Biserica, din norocire nu s'a aprins, drept că nici nu a fost asigurată. Comuna Crisbav e o comună mixtă cu Unguri și Români, cari sunt abia în număr de 500 suflete. Biserica este aproape miseră, ear' ómeni forțe puținii cu ceva dare de mână.

Deci v'ași ruga respectuos On. Dle Redactor, ca să binevoiți a apela la p. t. public românesc spre a întinde mână de ajutor acestor Româniși pentru a-și puté repara earăși sf. lor biserice.

Ofertele marinimóse se vor cuita pe cale publică și ne rugăm a se trimite pe adresa administratorului parochial Ioan Schiopu, paroch rom. gr.-or. comuna și posta u. Krizba, com. Brașov*).

Crisbav în 23 Iulie v. 901**).

Cu stimă

Ioan Schiopu
paroch gr.-or. rom.

* Pentru colectă trebuie cerută concesiune de la autoritățile competente. Red.

** Primită la redacție numai în 1 August v. după amiază. Red.

Revistă esternă

„Europa e a Germanilor“! În numărul penultim am dat știre despre îngrijorarea presei rusești față cu tendințele de espansiune și cucerire ale elementului german și am amintit și despre două broșuri germane, cari militéză pentru acésta politică de cucerire. Una dintré aceste broșuri e scrisă de profesorul B. Jentsch. Atât Jentsch, cât și Dr. Otto Deffer într'o declarație în chestia celor tractate de Jentsch, cum și I. Rosser în studiul său economist scriu de acord că *Europa e a Germanilor*.

„Europa e a Germanilor, — pentru-că elementul german ține locuită marea majoritate a acestui continent de la Belt până la Adriatică. A fost o greșelă a căuta pe mări viitoriul Germaniei. Acésta e misiunea Angliei și a Statelor-Unite nord-americane. Pe continentul european Germanul numai un singur dușman are, ear' acesta e Rusia; numai un singur amic, ear' acesta e Anglia, la care putem conta necondiționat contra Rusiei.

Deja Bismarck zisese, că Germania e stat încă nesaturat. Când eram slabi ne întristam de starea fraților nostri de lângă Eider lăsați în grija sorții, ear' acum când suntem puternici, putem óre lăsa, ca frații nostri de la Dunăre să se cufunde în mocirla slavă? Nici-odată! Bismarck trebuia să iee Franței flota, să-i demoleze toate forțele și să-i croșcă despăgubire de rășboiu de două-ori așa de mare, apoi ar fi putut să deie Italiei Savoya și partea sudică a Tirolului. Astfel ar fi asigurat Germania și ar fi făcut posibilă germanizarea nord-și sudostului.

Când marea-natură a creat Europa, i-a dat două momanieri: civilizația și rășboiele vecinice. Pentru-ca ceste din urmă să înceteze, *Europa trebuie să fie una și germană*. Veacul al XX-lea va cunoșce numai cinci națiuni pe cele ciuci continente. În Europa unitară nu vor mai fi rășboie interne, va scádé militarismul costisitoriu, nu vor mai fi micile parlamente scumpe, națiunile mici.

NOUTĂȚI

Va urma solidaritatea națiunilor. Până acum Europa a fost împărțită într-o romanișm, germanism și slavism; cel dintâiu e în stîngere, ear' într-o celelalte două războiul pentru hegemonia Europei e inevitabil. Acesta o arată chiar și harta geografică: ce dărăburit e teritoriul Germaniei, câte enclave străine se întind în corpul ei. Apoi ce bizar, că pe teritoriul mării-puteri germane singurul rîu Vezer e german în totalitatea lui; Rhinul, Dunărea, Vistula, Odera, în parte sunt în mâni străine. De aceea Germania trebuie să se 'nstăpănescă de la Gibraltar peste Cornul de aur până la Crimeea sub triumfătorea conducere a Hohenzollernilor.

Lucru principal e, ca această se se întemple încă 'nainte de ce Rusia se va întări. Religia, civilizația, limba acesteia sunt deopotrivă străine de cultura Europei; nu pôte fi deci a ei hegemonia; în raport cu această însă, națiunilor europene le vor trebui teritorii mai mari, pentru-ca ecrescența sporirii populației se nu se pîrdă prin emigrări în continentele transoceanice. Rușii au venit din Asia, și aici s'au sporit prin contopirea de națiuni mitite. Europa se fie deci a Europei cel puțin până la Volga. Tote națiunile trebuie să se înarmeze contra Rusiei, dacă nu din alt motiv, apoi cel puțin din acela, că *altcum Rusia va porunci întregii Europei*.

Acesta e conținutul broșurei citate. Straniu prognostic pentru veacul XX.

Războiul Burilor. O telegramă sosită lui „Standard“ de pe câmpul de război vestesce, că comandantul bur *Beyer* într-o luptă dată zilele trecute a fost rănit așa de grav, în cât cu greu va pute scăpa cu viață, ear' „Agentul Reuter“ raportează din *Jagersfonteinrand* cu datul de 13 August, că comandantul bur *Pretorius*, căruia într-o luptă îi pus-caseră ochiul, a răposat.

Pacea chineză. „Es ist doch erreicht“ ar zice neamțul. Consulii din Peking au subseris în fine protocolul ce conține condițiunile de pace cu China și eri — după-cum vestesce o telegramă — l'au transpus plenipotențiarilor chinezi, ca să-l subserie și ei. Mai lipsesce acum, ca și acestia să trăgăneze subscrierea sub fel și chip de pretexte, cum făcuseră unii dintr-reprezentanții puterilor, ș'apoi vom auđi dór' de ratificarea păcii colo prin anul viitor.

„Bunătațile Rusiei“. Presa rusescă încă și acum se ocupă mult cu visita flotei rusesci la Constanța. Despre scopul acestei vizite „*Novaja Vremja*“ într-un număr mai recent scrie următoarele:

România n'a avut încă prilej, așa ca Bulgaria și Sârbia, să guste din fructele bine-facerilor austriace. De aceea într-o Viena și București încă tot mai există firele acelea, cari așa de iscusit s'au rupt dintr-o Viena și cele două capitale slave: Belgrad și Sofia. Situația însă e de așa, în cât e întrebare dacă se va pute ore-când desbăra România total de cătră puternica ei vecină de la nord. Trecutul nu pôte fi estirpat și în acest trecut sunt astfel de fire, cari lăgă strîns pe Rusia cu România. Visita mare-ducelui Mihailovici în portul român și întâlnirea cu moștenitorul tronului a avut *unicul scop*, ca multe suvenirii plăcute să fie re'nprospetate în memoria Românilor (de pildă: *răpirea Besarabiei*. — Red.). Pe dinaintea mare-ducelui ruses a defilat același batalion de vînători, care s'a distins la luarea *Griviței*. Conform comunicatelor austro-ungare armata română ar fi îndatorată să țină pept Rușilor, după cum pretinde anumit punct din o anumită convenție. Dar' nu sunt ore în contra acesteia suvenirile de la *Grivița*, cari nu în mic număr vieză în armata rusescă și în cea română? Zilele trecute un Român se exprimase, că în cas când România ar fi amenințată de pericol, *mai bine e să se cufunde în oceanul slav, de cât în mocirla magiarilor*. Acesta es- presione în câteva grobiană exprimă foarte caracteristic și nimerit sentimentele adevărate ale Românilor. Dar' fiind-că oceanul slav la nici un cas nu voesce să se năpustiască asupra României, *Românii pot fără tēmă să întindă mână Rusiei*, care fără nici o deosebită sforțare pôte să 'i apere de valurile năvălirii magiare“.

Frumos glas de — sirenă!

Serbări în onorea M. Sale. Duminică implinesce 71 ani de etate M. Sa glorioșul nostru Impărat și Rege *Francisc Iosif I*. Credincios datinei și sentimentului seu de omagiu și credință, poporul român va serba această zi ridicând la Tatăl ceresc pioșe rugăciuni pentru sănătatea și viața îndelungată a preabunului nostru monarch spre fericirea și mulțămirea poporului Lui credincios. Conform îndrumărilor date de Inaltpreasanția Sa metropolitul *Ioan*, în toate bisericile din arhidieceza noastră se va serba, anume din acest prilej, serviciu divin împreună cu rugăciunea pentru monarch. În biserică din Sibiu-Cetate serviciul va fi celebrat de însuși Inaltpreasanția Sa.

Din partea militară încă se va serba cu mare pompă această zi. Serbările date de garnisona din Sibiu se încep deja mâne sēră la 8 ore cu retraite. La această oră musica militară și toți tamburii regimentului de infanterie Nr. 2 și batalionului de infanterie Nr. IV/31 plēcă din casarma cea mare și în sunetul muzicii percurgînd strada Cisnădiei se posteză în fața locuinței comandantului de corp, unde va cânta imnul poporal și trei alte piese. După aceea se va re'ntorce la casarmă percurgînd stradele: Pintenului, Urezului, Măcelarilor, Morii, calea Poplăcii (Berggasse) strada Iosif și strada Schewis.

Duminică dimineața la 5 ore musică (Tagwache). Musica perurge stradele în ordinea de mai sus. În aceeași oră o baterie a regimentului de artilerie divisionară Nr. 36 va da 24 salve de tunuri. La 8 ore dimineața toate trupele garnisonii din Sibiu și concurența din jur, vor eși afară la câmpul de exerciții sub comanda comandantului de corp *F.M.L. Marian Varesanin de Vares*, unde preotul militar va servi liturgie festivă, în decursul căreia va cânta musica, ear' o baterie sub comanda comandantului de corp *F.Z.M. v. Probst* va da 24 salve de tunuri (după fie-care toc de charge al infanteriei, câte opt salve). După amiază la 1 oră banchet festiv la trupa *F.Z.M. Probst* va lua parte la banchetul regimentului de infanterie Nr. 2.

La cas de timp nefavorabil serviciul divin militar se va ținē în biserică rom. catolică din cetate, la 10 ore.

Din cauza sîntei sērbători „Schimbaria la față“, numărul proxim al foiei noastre va apăre *Joia vitore*.

Armada neînvingă. Vestita flotă a regelui Filip II. al Spaniei purta odinioară acest nume, până când — la 1588 — a fost nimicită de flota reginei engleze Elisabeta și de vifore. În timpurile noastre la acest titlu concurează flota franceză, care prin inventarea torpilorilor submarini e pe cale a deveni în adevēr „armada neînvingă“. Anume ziarul „*Matin*“ susține a fi primit informațiuni de la persoane competente, că valorea și practicabilitatea acestor torpilor s'a dovedit deja peste ori-ce îndoelă; merg sigur și aruncă torpeđii exact. Astfel, admîtînd că stirea este exactă, nici o flotă a celorlalte puteri nu va pute să susțină lupte cu flota franceză.

Trenul Sibiu—Făgăraș și-a reînceput alaltăeri circulațiunea, fiind terminate reparaturile pe linia dintr-o Arpaș—Făgăraș, stricată de povoiul din săptămăna trecută.

Primiri la cursurile notariale. Pe cum se știe, sunt organizate cursuri pentru calificare de notari: în Budapesta, Dobrițin, Cașovia, Cluj, Sighetul-Marmăției, Murăș-Oșorhei, Becicherecul-mare, Cincibiserici (Pecs), Pojon și Szombathely. La toate aceste cursuri înscrierile se vor face în 26—31 August la directorul cursului respectiv. Candidații trebuie să aibă 8 clase gimnasiale, ori reale, sau să fi absolvat cu succes vr'o școlă egală în rang cu gimna iile și școlile reale, și după absolvarea acestor clase să fi făcut cel puțin un an de praxă în vr'o cancelarie notarială (comunală, cercuală, ori de-a orașelor cu magistrat) ca notariu-adjunct, adjunct notarial ori ca scriitoriu. Atestatul despre praxă făcută are să fie vidimat de vicecomitele. Se mai recere și să știe, în scris și verbal, limba oficială a statului. Pe lângă cei cu calificățiunea indicată mai sus, pot fi primiți și candidații fără 8 clase, dacă la 1 Septembrie 1900 erau deja în serviciu activ în vre-o cancelarie notarială și au calificățiunea prescrisă în § 6 al art. I. din 1883 (cel puțin 6 clase). Didactrul e 40 corone, care trebuie solvit în două rate semestrale. Ascultătorii sēraci, dar' diligenți și cu purtare neescepționabilă, pot

să fie scutiți de didactru, ori să capete ajutoriu de la stat. Acest ajutoriu constă din proviziune în internat, gratuită, ori cu preț de jumătate (unde sunt internate), pranz gratuit, ori ajutoriu lunar în bani, care intră împrejurări normale nu pôte trece peste suma de 20 corone pe lună. Internate sunt pe lângă cursurile din Dobrițin, Cluj și Becicherecul-mare. Favoruri privitoare la amănarea facerei serviciului militar sunt a se cere prin directorul cursului. Prelegerile se țin amēsurat împrejurărilor locale (în Budapesta de la 4—8 ore sēră). Informațiuni mai de aprōpe dau directorii cursurilor.

Navigație pe Dâmbovița. Consiliul tehnic din București a dat lui Vasiliu concesie pentru navigație pe rîul Dâmbovița. Navigația se va face cu două vaporase-omnibus, construite anume pentru Dâmbovița după planurile unui ingineriu englez.

† Nordenskjöld. Marți a răposat în *Stockholm* baronul Nils Adolf Erik *Nordenskjöld*, cunoscutul explorator al polului nordic. — Nordenskjöld s'a născut în 18 Novembre 1832 în Helsingfors (Finlanda). De la 1864 a făcut numeroșe călătorii la polul nordic. Dintr-acestea, din punct de vedere geografic cele mai însemnate sunt călătoriile din 1875, 1876 și 1878—1879, apoi cea din 1883. În 1875 a descoperit că marea Cari nu e vecinic înghețată, cum se credea până atunci; în 1876 pe această mare a înaintat până la gradul de latitudine nordică 71. Pe basa esperintelor câștigate în aceste două călătorii, în 4 Iuliu 1878 a plecat în vestita călătorie, în care trecînd prin marea ghețoșă a ajuns la marea Behring și la oceanul pacific. Prin această a descoperit *trecătorea nord-estică*, pe care veacuri de ani o căutase lumea. În vara anului 1883 a pătruns departe în câmpurile ghețoșe ale Grönlandei, pe cari mai 'nainte știința le cunosea foarte puțin.

Papa — despre Crispi. Se raportează din Roma, că papa Leo XIII. când i-s'a raportat despre răposarea lui Crispi a zis următoarele: *ni-a fost dușman, dar' luptătoriu voinic*. Apoi după scurtă tăcere a adăugat: Oare în adevēr această se fie voia lui Dumnezeu, ca eu să urmez cel din urmă în calea veciniciei pe bărbații din generațiunea mea?!

Telegraf fără sîrmă într-o Europa și America. Cum se raportează din Gratz ziarelor magiare, Nicolae *Tesla* a comunicat unui amic al seu din Gratz, că a instalat telegraf fără sîrmă într-o America și Europa. Stațiunile sunt *New-Jork* și *Lisabona*. Că succes'a telegrafarea? — *Tesla* nu a spus.

Nenorocire la Câmpulung. Ziarele din România aduc veste, că Luni pe la amiază un zid din rămășițele cetății lui Negru-Vodă, de la Câmpulung, s'a prăbușit pe câțiva omeni sosiți la tērgul de acolo. Au fost astrucați și uciși vr'o câteva zeci de omeni.

Știri mērunte. În *Tessalia* bătue călduri foarte mari; mulți omeni, soldați și civili, au murit de insolatie. — Generalul *Nicolae Cena*, originar din Mehadia, e transferat la brigada 11. Până acum fusese la brigada 10, staționată în Przemysl. — Castelul din *Parnó* al contelui *Andrássy Géza* a ars de tot Sămbătă după amiază. Multime de obiecte de artă (tablouri vechi etc.) au fost mistuite de foc. Paguba se urcă peste un milion de florini. — În *Turcia* peste 40.000 de familii imigrate poposesc sub ceriul liber, fără locuință.

Rugare.

Domnii, cari au primit apeluri în chestiunea aranjării petrecerii populare cu ocaziunea adunării generale a Asociațiunii în 22 Septembrie st. n. a. c., sunt rugați a ne comunica pe o cartă postală cât mai degrabă:

1. câte pārechii vor lua parte la petrecerea poporală; și
2. ce fel de manufacturi și câte bucăți ne vor pune la dispoziție pentru decorarea salei unde se va ținē concertul și petrecerea cu dans.

Este neapērat de lipsă, ca să știm exact aceste lucruri, deōre-ce numai astfel vom pute fi pe deplin orientați asupra celor ce avem de făcut.

Sibiu, în 15 August n. 1901.

Comitetul aranjării, secțiunea petrecerii populare.

Dr. Lemény

Dr. Ben.

ECONOMIE.

Pepiniere noue pentru arborasi de padure. Ministrul de agricultură a înființat în Gődöllő, Csepreg și Sirok pepiniere noue pentru prāsirea de arborasi de padure. A hotărît să mai înființeze și în comitatul *Turda-Arieș* o pepinieră pe teritoriu de 10 jugere.

Industriașii și darea spitalului. Vre-o șeptezeci reuniuni industriale înaintaseră nu de mult petiție la ministrul de comerț, cerēnd, ca industriașii să fie scutiți de darea regnicolară a spitalului, pe motivul că ei — conform legii — solvesc pentru cafele lor o treime din taxele de membri în cas de morb.

Ministrul de comerț a transpus ministrului de interne petițiunea, cu recomandare, ca în conțelegere cu ministrul de finanțe să facă ușurări industriașilor înscriși la asemenea casse de ajutorare. Opinia ministrului de comerț e, ca cel puțin atăta favor să li-se facă — industriașilor mici și celor cari nu țin mai mult de 20 calte, — ca aruncul pentru spitalul regnicolar pentru ei să fie numai de 1%.

Hotărirea ministrului de interne n'a urmat încă.

Bancnotele de 10 corone. Mercuri a apărut în foia oficială ordinațiunea prin care se face cunoscut, că noiele bancnote de 10 corone se vor pune în circulațiune cu începere de la 2 Septembrie. Aceste bancnote au lățime de 1000 milimetri și lungime de 120 milimetri (?). Mărimea figurei imprimată pe ele e de 70—111 milimetri. Colorea e violetă.

Bancnotele vechi de 5 fl. rămân în circulațiune până la 18 Februarie 1903; banca le schimbă însă până la 31 August 1907.

Tērg de comlău (hemeiu) în Sighișoara. În ședința din 10 a curentei comitetul reuniunii din Sighișoara pentru promovarea culturii hemeiului, avēnd în vedere conjuncturile de bună recoltă, a hotărît să arangeze și în est un tērg de hemeiu la Sighișoara. Primul tērg se va ținē la 5 Septembrie, și după aceea în fie-care zi de Joi.

Totodată a hotărît să sprijinēscă expoziția de hemeiu pe care o va arangia în Octobrie reuniunea magiară agricolă, și — în interesul formării prețurilor hemeiului — să deie informațiuni continue și autentice despre prețurile din piețele mari din străinătate.

Din public.*)

Mulțămită publică.

Subscribul în numele comitetului parochial ortodox din Băiești îmi țin de datorință a aduce și pe calea această mulțămitele noastre cele mai ferbinți cantorului Ianeș Farcași dela nedoni (?), pentru procurarea unui potir și unui disc din argint veritabil în valoare de 100 corone întru amintirea repausatelor sale fice Teresia și Serica. D-zeul ceriurilor primescă această jertfă frumōșă, ear' pe repausatele să le odihnēscă în sinurile lui Avram cu toți dreptii în veci. Donatoriului pentru cele pămēntesci resplată cerēscă să-i dăruiască; fapta sa bună și nobilă servēscă de pildă și altor creștini iubitori de D-zeu și sânta maică biserică gr.-orientală.

Băiești, în 20 Iuliu 1901.

Ioan Farcaș
paroch.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primesce răspunderea.

Surđii aud. Nr. 27 al foiei periodice „*Die Illustrirte Welt*“, Chiswick High Road, Nr. 626 Londra, W., conține o descriere asupra unei cure minunate contra surdității și vuetului în cap, care cură se pôte face acasă de pacient însuși și să aibă succes foarte bun. Ori-cine pôte primi un număr al acestei foi, trimițēnd adresa la redacțiunea aceleia.

Posta Redacțiunei.

Carlsbad. Mulțămiri cordiale pentru manuscrisul trimis. Sēptēmăna viitoare vom începe să-l publicăm. Salutări.

Dela **Librăria Tipografiei archidiececane în Sibiu** se poate procura

Bustul lui Șaguna

— vărsat în gyps —

cu prețul de **3 corone.**

Nr. 196/1901

[167] 1—1

Concurs

Comisiunea economică a comitatului Sibiu, publică, că sunt de a se conferi deocamdată pe anul școlar 1901—2 trei stipendii și anume unul de 1200 cor. și două de câte 200 cor. la elevi dela vre-o școală specială de economie din patrie.

La stipendiul de 1200 cor. pot concura numai atari competenți, cari voesc să frecventeze academia agricolă din Magyar Óvár, ear la cele de 200 cor., cari voesc să frecventeze școala agricolă din Mediaș sau ală școală agricolă din patrie.

Asemnarea stipendiilor conferite se face numai după producerea documentului despre primire în institutul numit.

Subscrisa comisiune își rezervă dreptul de a schimba eventual sumele stipendiilor.

Concurenții, cari în tot cazul trebuie să aparțină acestui comitat, au să-și subțernă rugățile provădute cu documentele despre studiile lor practice și teoretice și despre indigenat, până în 25 August st. n. la 2 ore p. m. la vicecomitele comitatului Sibiu, ca preșident al comisiunii economice.

Sibiu, la 7 August, 1901.

Președintele comisiunii economice a comitatului Sibiu

Reissenberger
vicecomite.

Nr. 73 1901

[166] 1—1

Publicare de licitațiune.

În pădurea bisericilor gr. or. din Valea-Bulzului și Pătrângeni și acelei gr. cat. din loc, de pe un teritoriu de 45 jugere situat la gâ cale, în hotarul comunei Pătrângeni (Petrosán) comitatul Albei-inferioare, depărtare de 3 klm. dela stațiunea drumului de fer din Galaț (Galacz) se află **150 arbori** în grosime de 20—30 cm., **1600 arbori** de 30—80 cm. și la înălțimea unui stat de om, **goron** (steari), în etatea cea mai bună, acomodați, fo-

losibili și foarte buni pentru lemn la ori ce fel de lucru, se vinde pe calea licitațiunei publice în **16 Septembrie n. c.**

Licitațiunea se va ține în școala gr.-or. din Pătrângeni. — Oferte ulterioare nu se primesc.

Condițiunile de licitare și de contract se pot afla la parochul local Nicolau Cristea în Valea-Bulzului. — Tot aci se poate afla și prețul de strigare și suma vadiului.

Oficiul parochial gr. or. din

Valea-Bulzului, la 6 August n. 1901.

Nicolau Cristea
paroch.

Nr. 393/1901

[165] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișorei se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Teleg. Român“.

1. **Hașfalău**, cu salariu anual de 600 cor., cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

2. **Nadeșul-săsesc**, cu salariu anual de 600 cor., și anume: 300 cor. prin repartițiune dela popor, restul în naturalie și folosirea a două jugere de pământ, cuartir și lemne de foc.

3. **Netuș (filie)**, cu salariu anual de 600 cor., și anume: 539 cor. dela stat, restul dela popor și cuartir gratuit.

Concurenții au să-și așternă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat, cu îndatorirea a ține strană în Dumineci și sârbători, a conduce cântările liturgice, și a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta dexteritate în cele rituale.

Sighișóra, 27 Iuliu 1901.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter.

Nr. 555/1901

[158] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători dela comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Lupșei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Bedeleu**, salariu 600 cor., dela popor 500 cor. și dela Preaven. Consistoriu 100 cor.; după terminarea noului edificiu școlar cuartir liber în școlă și lemnele de foc.

2. **Buru**, salariu 600 cor., din cari 160 cor. dela popor și pentru restul de 440 cor. s'a înaintat cerere la ministru.

3. **Mogoș-Mămăligani**, salariu 600 cor., anume din repartițiune 400 cor., din cassa bisericeii 80 cor. și ajutoriu dela stat 120 cor.; cuartir liber și lemnele de foc.

4. **Muncel**, salariu 600 cor., și adică: 480 cor. din repartițiune pe popor, ear' pentru 120 cor. s'a făcut cerere la ministru; cuartir liber și lemnele de foc.

5. **Ocoliușul-mic**, salariu 600 cor., solviți dela popor cu 400 cor.; dela Preaven. Consistoriu 100 cor. și ajutoriu promis de stat 100 cor.; cuartir în edificiul școlii și lemnele trebuincioase de foc.

6. **Orești**, salariu 600 cor., din cari 120 cor. dela popor, ear' pentru 480 se cere ajutoriu dela stat.

7. **Poșaga de jos**, salariu 600 cor.; dela popor 400 cor. și pentru restul de 200 cor. se face cerere la ministru; cuartir liber și lemnele de foc.

8. **Runc**, salariu 600 cor., dela popor 400 cor., pentru 200 cor. s'a înaintat cerere la ministru; cuartir liber și lemnele de foc.

9. **Valea-Lupșei**, salariu 600 cor. dela popor. Fiind școala sub edificare, pentru anul 1901/2 dela popor se dă numai 400 cor. și restul s'a cerut dela Preaven. Consistoriu. Cuartir liber în edificiul școlii și lemnele de foc.

Învățătorii aleși vor folosi și grădinile școlare ce parte s'au înființat, parte se înființază pe lângă școlile noastre.

Concurenții sunt obligați a cânta cu elevii școlari la liturgie, și sunt poftiți în vre-o Duminecă ori sârbătoare înainte de alegere a se presenta în comuna, pentru care au concursat, ca să facă cu poporul cunoscintă și să-și arete dexteritatea în cântări și tipicul biser. Sunt preferiți cei cu cunoscintă musicale, cari pentru cazul de a înființa coruri bisericesci pot conta la remunerație deosebită corespunzătoare.

Cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, se se înainteză subscrișului oficiu ppresbiteral în termenul deschis.

Ofenbaia, în 19 Iuliu, 1901.

Oficiul protopresb. gr. or. al Lupșii, în conțelegere cu comitetele parochiale.

Vasile Gan
adm. prot.

Casă de vândare

(Strada Poplăcii 30)

În stare bună, cu prăvălie de vinuri foarte căutată, cu licență, pivniți și grănar, cu locuințe foarte acomodate etc. **Venitul brut e de 1600 corone.** Se va licita pe cale judecătorească în **6 Septembrie n. c.**

Informațiuni se pot primi dela proprietariul casei său în **strada Mariei (Mariengasse) Nr. 7.**

În **Tipografia archidiececană** a apărut:

ACAFTISTUL

Preasântei
Născătoare de Dumneșu

și
alte rugăciuni
urmate de Sinaxariu pentru tot anul și Pășchalie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl. —.85
jumătate pânză . . . „ 1.05
în piele roșie . . . „ 1.25
Ediția fină în piele neagră . . . 2.—
piele chagrin „ 2.60
în mătase „ 3.85

Se află de vândare la

Librăria Tipografiei archidiececane,
Sibiu.

ICÓNE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, pe lemn sau pe tinichea, ține, aluminium etc. în ori-și-care mărime pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei archidiececane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

II.

- Archangelul Mihail
- „ Gavriil
- Apostol ori-care
- Domnul Christos
- Iisus în muntele Maslinilor
- Sfântul Dumitru
- Sfântul George
- Ilie Prorocul
- Ioan în pustie
- Sfântul Nicolae
- „ Simeon
- „ Andreiu
- Evangelistul Ioan
- „ Luca
- „ Marcu
- „ Mateiu
- Prorocul Zacharia
- Apostolul Iacob
- „ Filip

S. JERARCH NICOLAE.

I.

- Adormirea Maicei Domnului
- Bunavestire
- Nașterea Domnului Iisus Christos
- Fuga la Egipt
- Iisus în biserică de 12 ani
- La nunta din Cana
- Iisus pe mare
- Învierea lui Lazar
- Schimbarea la față
- Răstignirea lui Iisus Christos
- Punerea în mormânt
- Învierea Domnului
- Înălțarea — Floriile
- Tăierea împrejur
- Născerea Maicei Domnului
- Pogorirea Duchului sfânt
- Născerea sftului Ioan Botezătorul
- Grigorie, Vasilie și Ioan
- Adormirea sfintei Ane
- Aflarea capului sf. Ioan Botezătorul.

Ge. Iwanitz Koeltner.

III.

- Botezul Domnului
- Constantin și Elena
- Sfântul Dumitru călare
- Sfântul George
- „
- Maica Domnului
- Petru și Pavel
- Archangelii Mihail și Gavriil
- P. Ioan Gură de aur
- PP. Ioachim și Ana

IV.

- Iisus pe Cruce
- Înălțarea sfintei cruci
- Ilie prorocul în carul de foc
- Tăierea capului sfântului Ioan
- P. Grigorie teologul
- Sf. Vasilie

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	33-60	42—	56—	70—	Cor. foarte fine.
fine „	26-60	29-40	46-20	50—	72-50	23-10	25-90	40-60	49—	65-80	20-30	23-10	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—	„ fine.
simple „	14—	16-10	18-20	26-20	30-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-40	19-60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icóne pictate pe pânză. — Icoane pictate pe lemn costă cu 10%, ear' pe tinichea cu 15% mai mult decât pe pânză; pe aluminium și ține vor costa cu prețul metalului întrebuițat *mai mult*.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din ori-și-ce fel de materii și de ori-și-ce colóre pe lângă condițiile cele mai favorabile.